SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

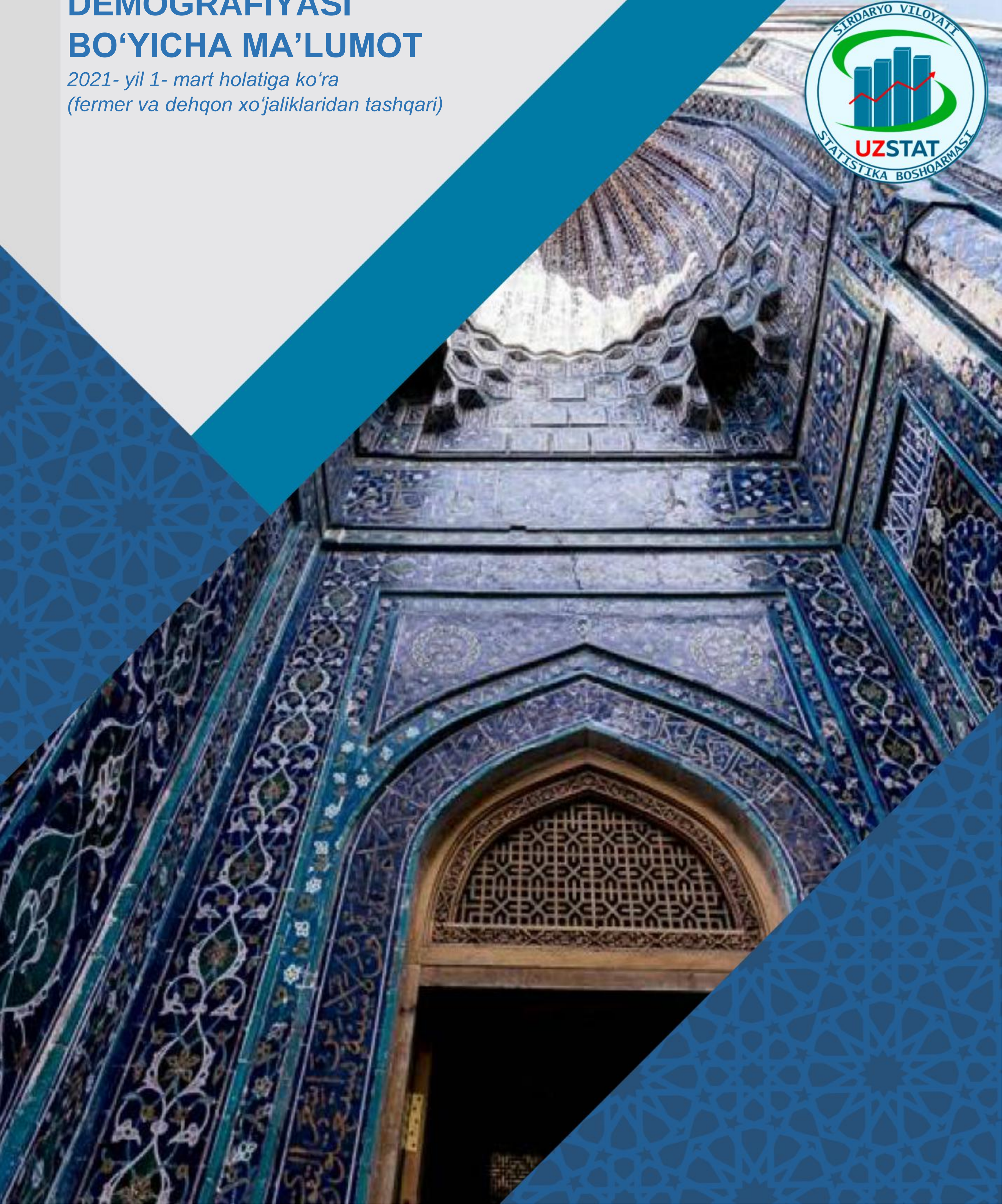

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar vaqulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar
16 761
114,3 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
15 624
113,5 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar (yanvar)
492
36,3 %

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tadbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

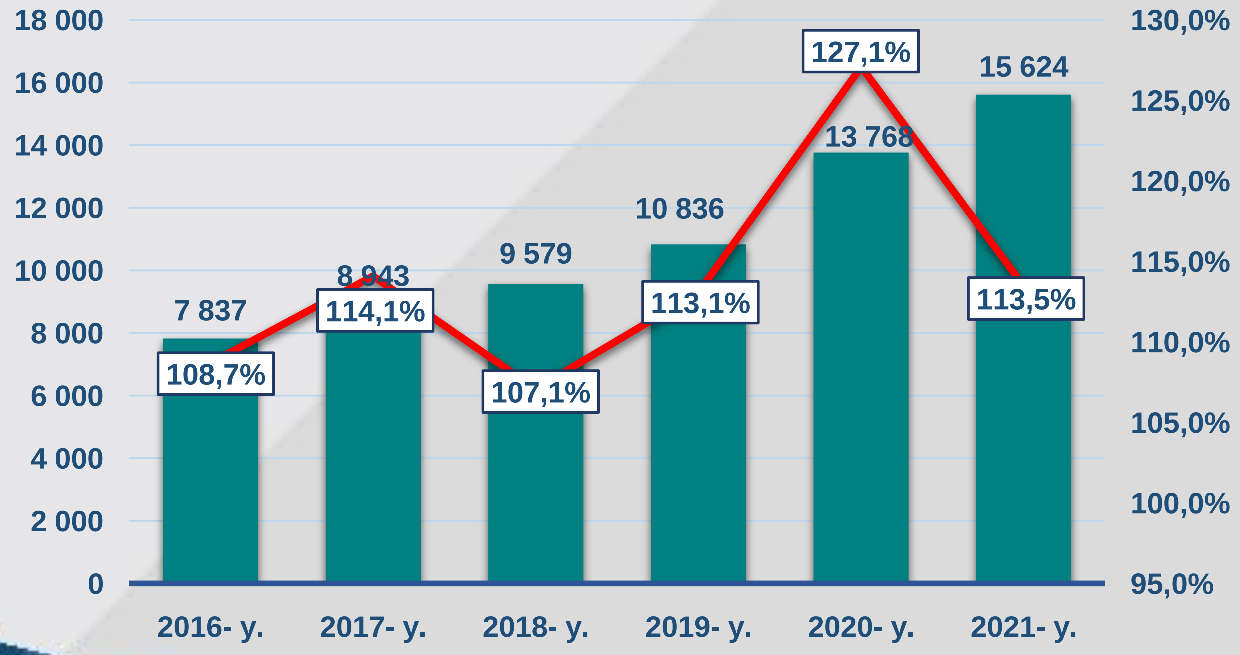

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

9 941 — Mas’uliyati cheklanganjamiyat

334 — Oilaviy korxona

107 — Unitar korxona

2 957 — Xususiy korxona

22 — Aksiyadorlik jamiyati

243 — Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

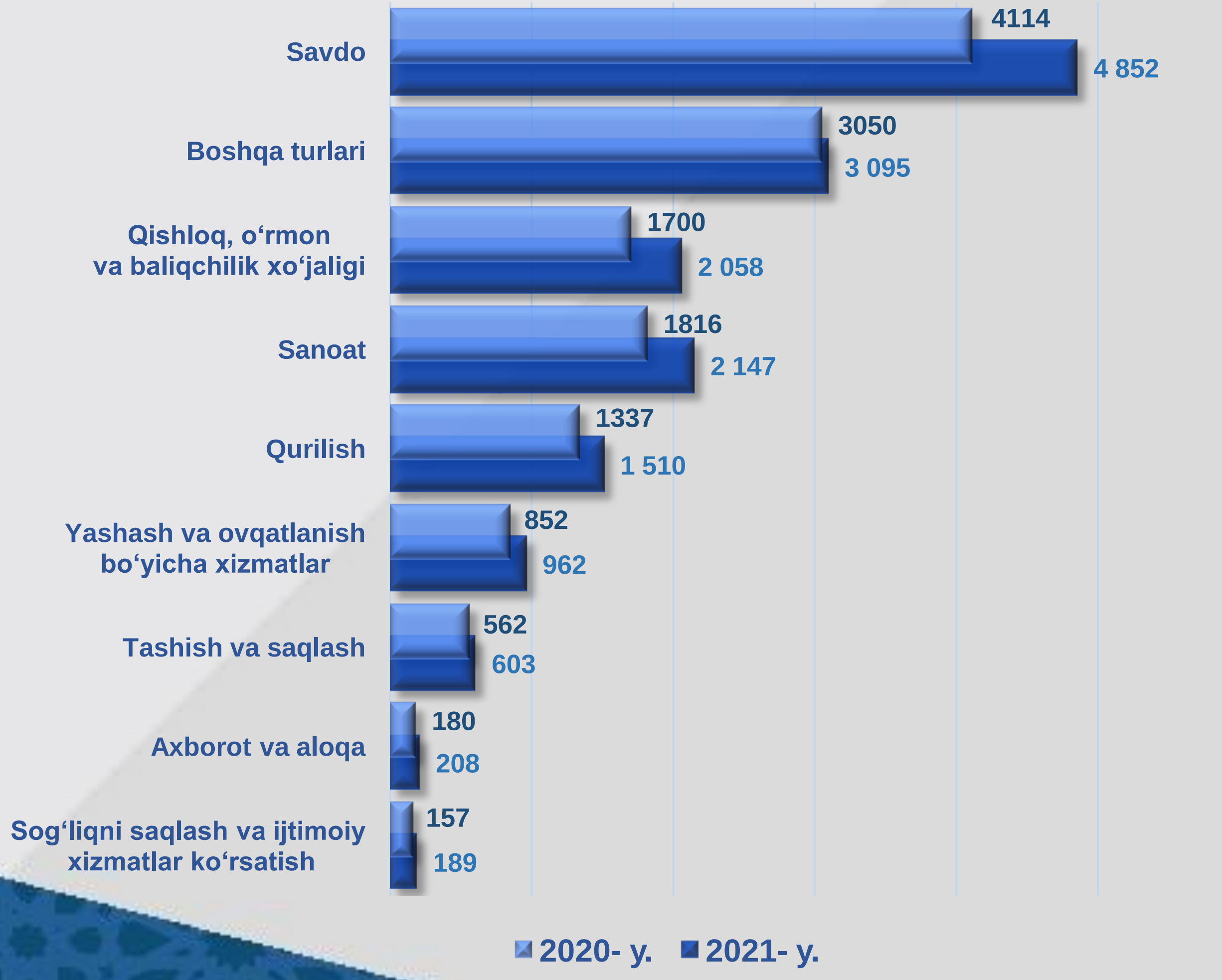

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, yanvar-mart oyida)

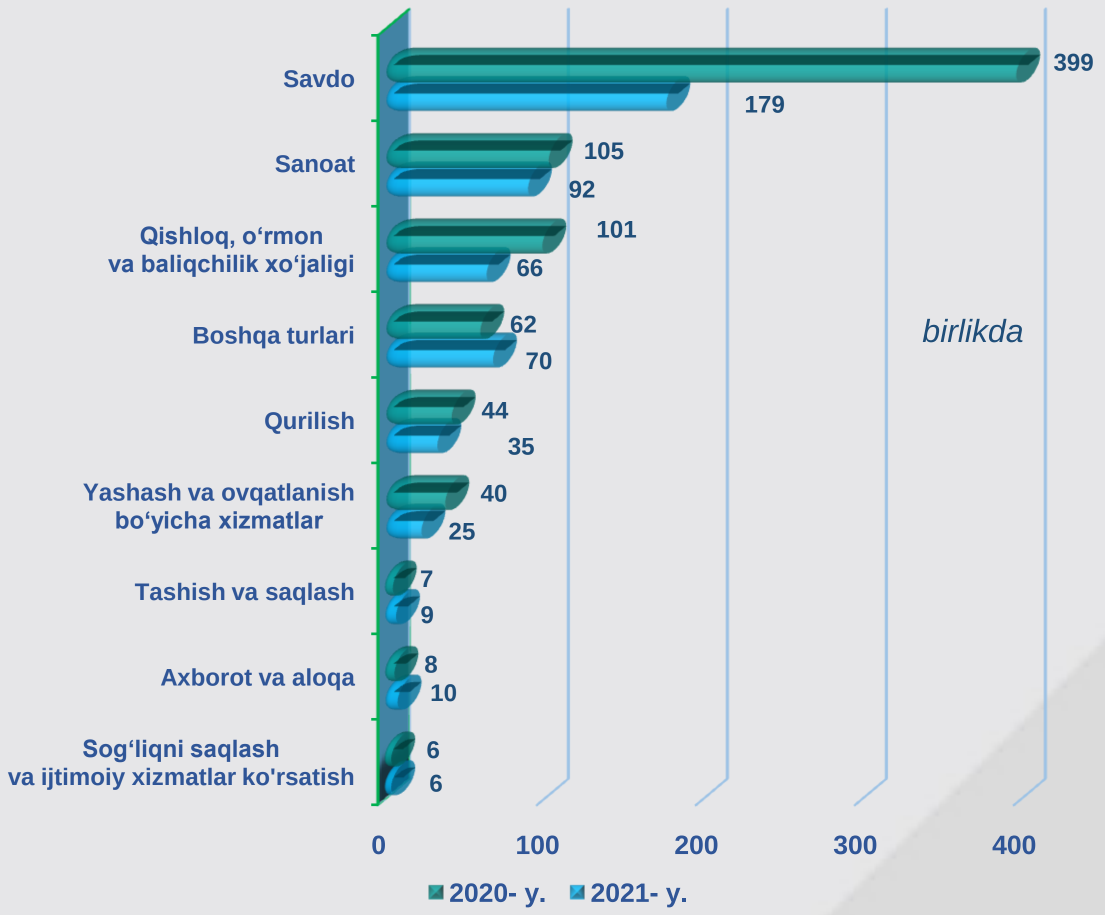

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-fevral oyida, birlikda)

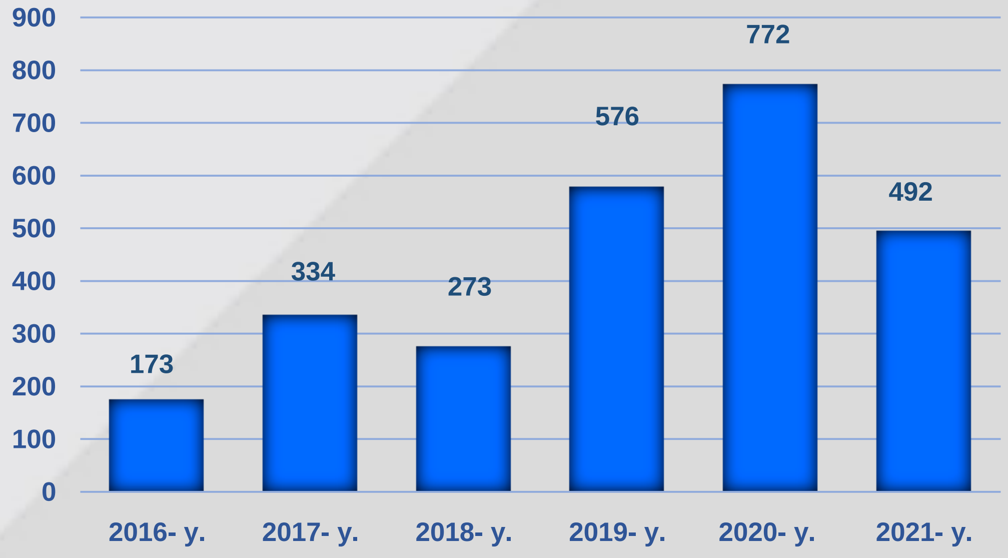

Qishloq, oʻrmon va baliqchilik xoʻjaligida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- mart holatiga koʻra, birlikda)

Jami faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 21,1 foizga oshdi

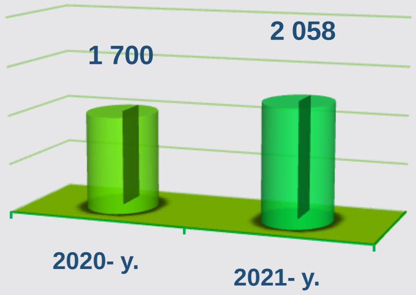

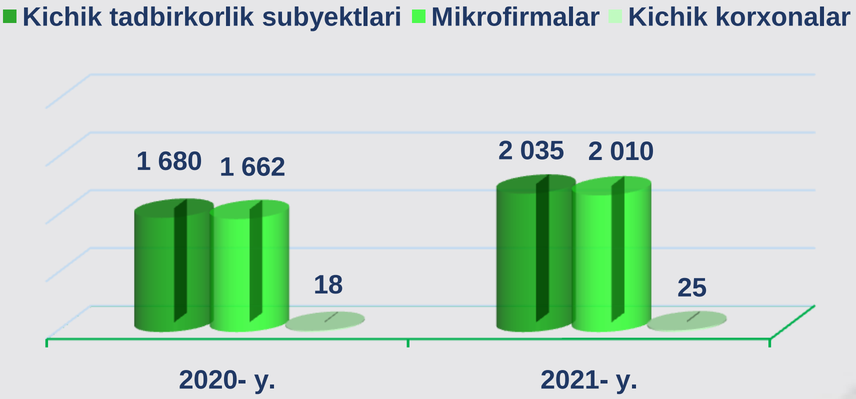

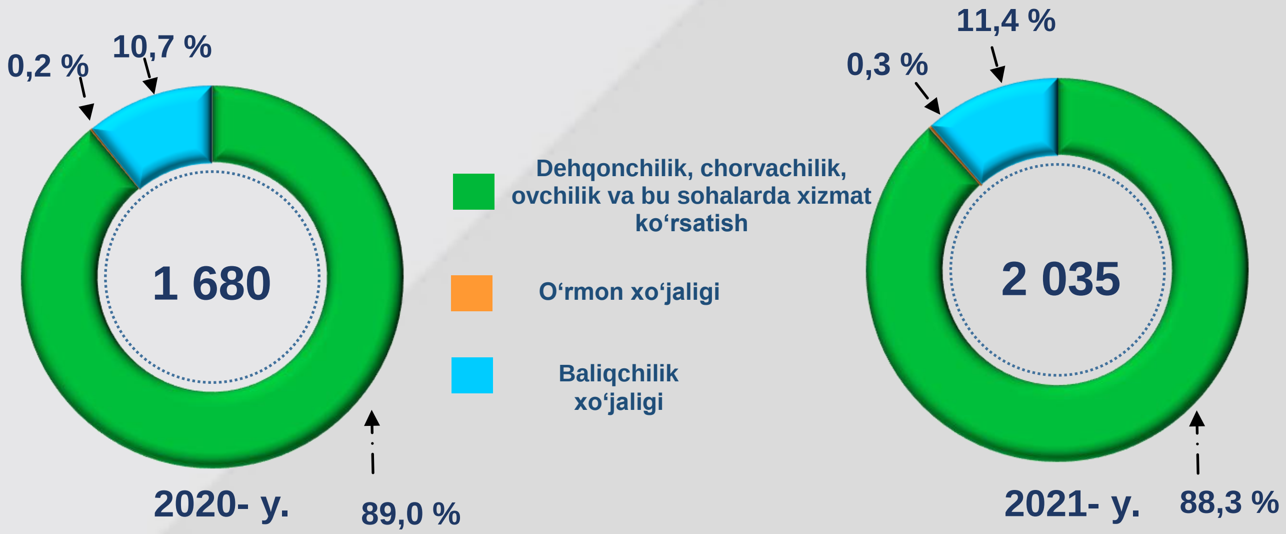

Sanoat yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda)

Jami faoliyat ko'rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan ***18,2*** *foizga oshdi*

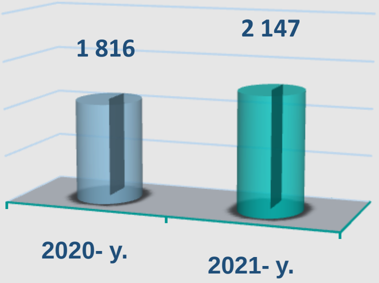

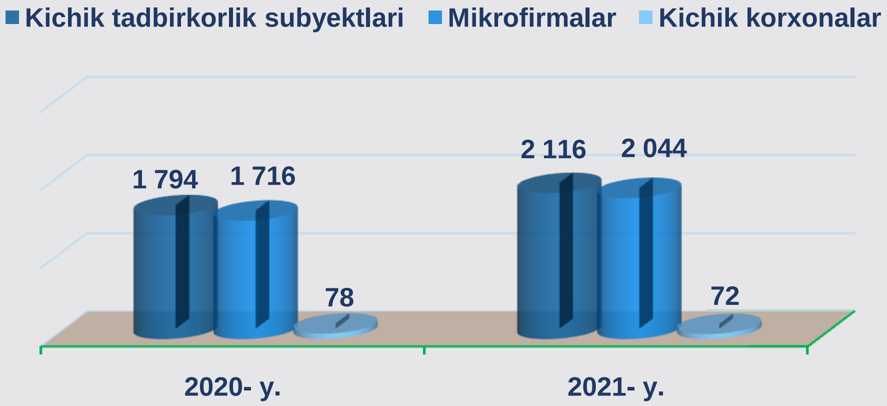

97

Tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

1 953

Ishlab chiqarish sanoati

24

Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash

42

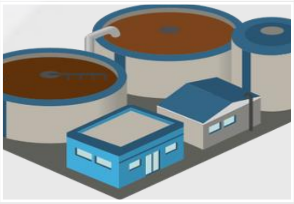

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish

2021- yil 1- mart holatiga ko'ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 2 116 tani tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 117,9 % ga oshdi.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari ko'payishining asosiy omili – (o'tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 120,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 92,3 %), tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – 100,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 4,6 %), elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash – 120,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 1,1 %) o'sishidir va suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 120,6 % ga (jami sanoatdagi ulushi 2,0 %) ko'payishi kuzatildi.

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 12,1 foizga oshdi

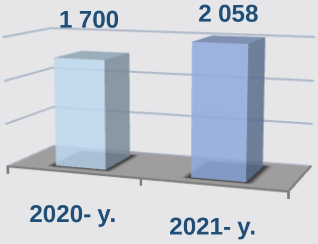

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

13,1
foizga oshdi

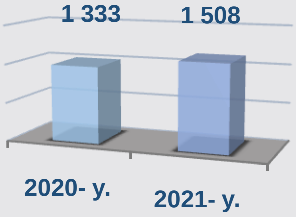

Mikrofirmalar

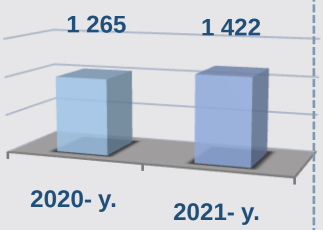

Kichik korxonalar

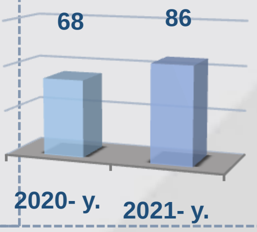

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

16,4
foizga oshdi

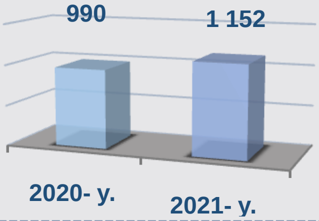

Oilaviy korxonalar

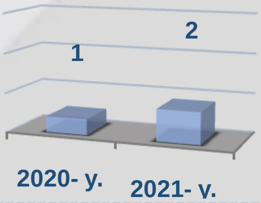

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

20,0
foizga oshdi

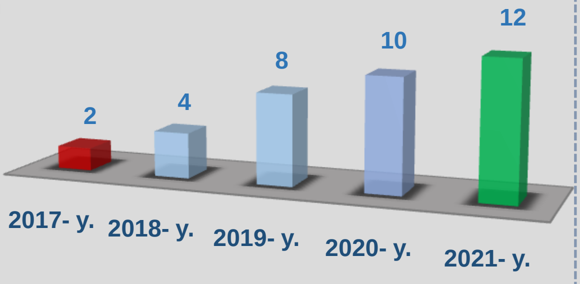

Xususiy korxonalar

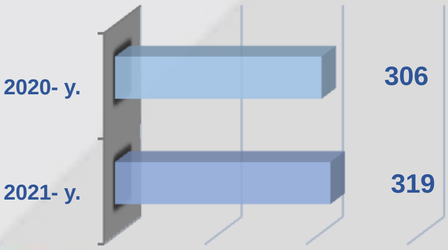

4,2
foizga oshdi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

*Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan **17,9** foizga oshdi*

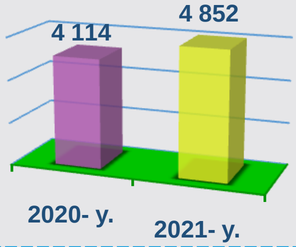

Kichik tadbirkorlik subyektlarisoni

18,1 foizga oshdi

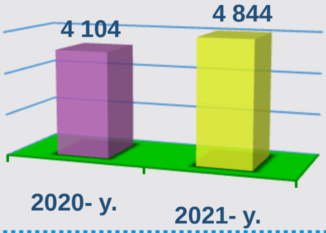

Mikrofirmalar

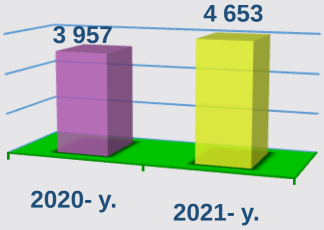

Kichik korxonalar

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

25,0 foizga oshdi

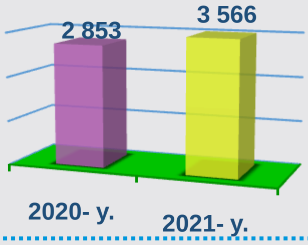

Oilaviy korxonalar

8,6 martaga oshdi

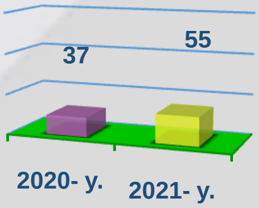

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

*O‘tgan yilga nisbatan **2,4** foizga oshdi*

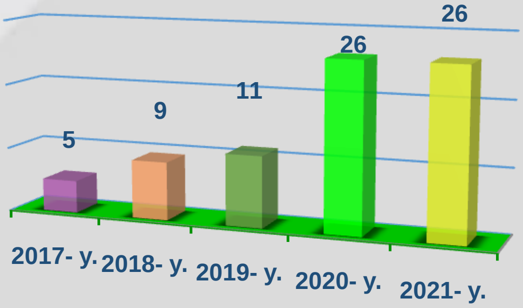

Xususiy korxonalar

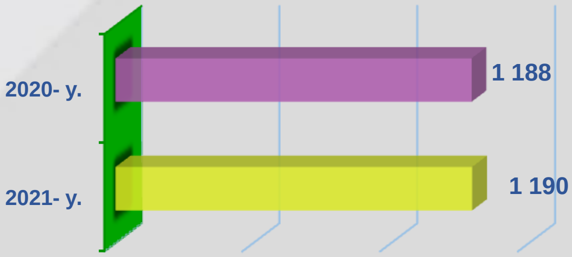

1,7 foizga oshdi

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

14 570 ro‘yxatdan o‘tgan
- **555** kichik korxonalar
- **14 015** mikrofirmalar

13 548 faoliyat ko‘rsatayotgan
- **539** kichik korxonalar
- **13 009** mikrofirmalar

458 2021- yilda yangi tashkil etilgan
- **6** kichik korxonalar
- **452** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

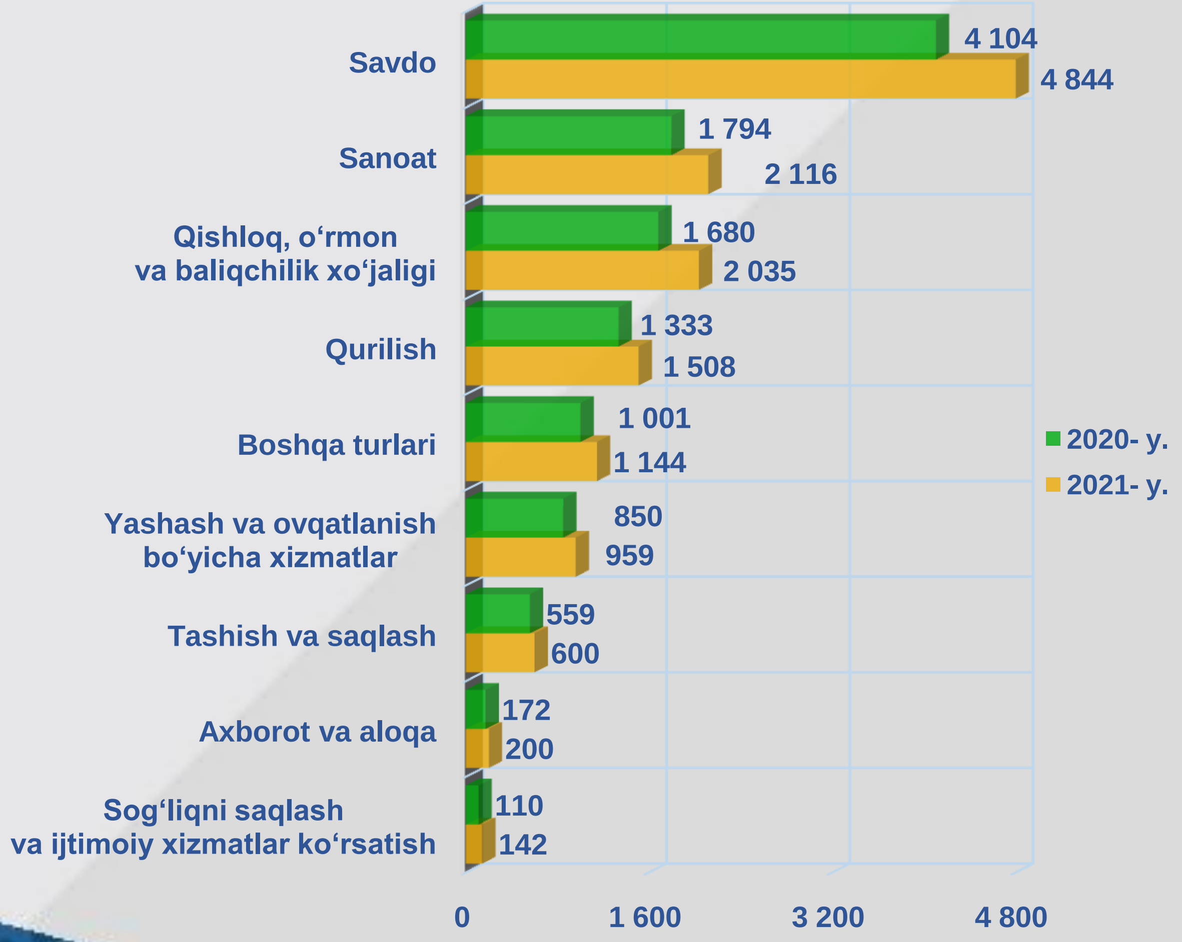

Oilaviy korxonalar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

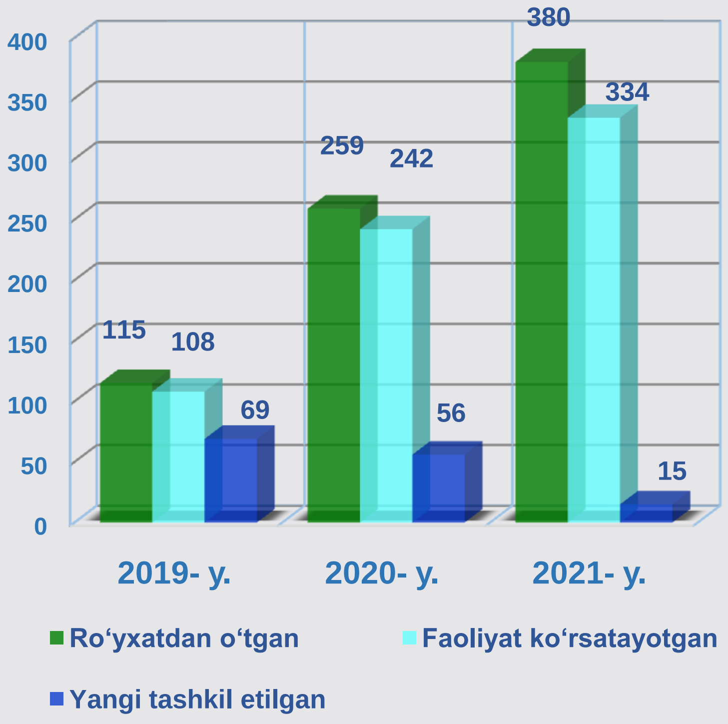

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan oilaviy korxonalar soni 2021- yilning 1- mart holatiga ko‘ra 380 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 121 taga yoki 146,7 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 334 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 92 taga yoki 138,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 15 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 54 taga yoki 21,7 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2021- yilning 1- mart holatiga ko‘ra 10 629 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 988 taga yoki 123,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 9 941 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1 795 taga yoki 122,0 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2021- yil yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar soni 409 tani tashkil etib, bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 221 taga yoki 64,9 % ga kamayganligini ko‘rish mumkin.

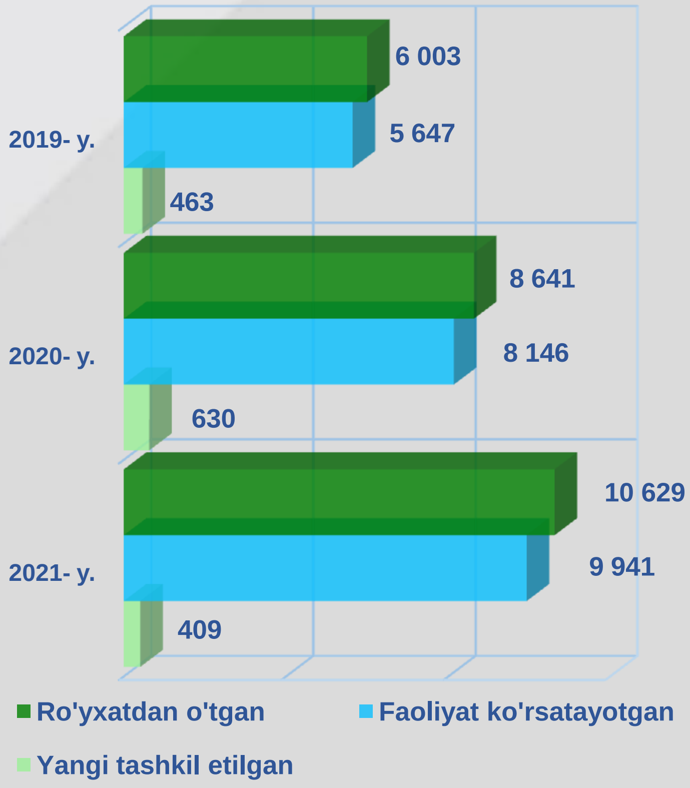

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

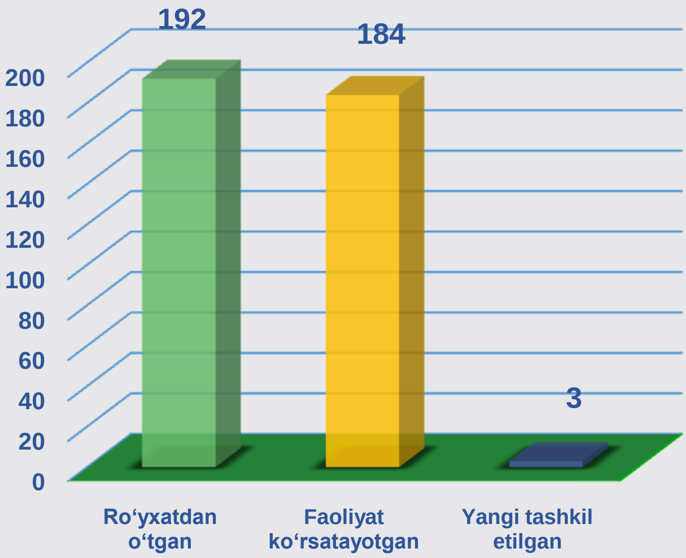

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra 192 tani tashkil etib, ulardan 184 tasi yoki 95,8 % i faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 20 taga yoki 112,9 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 12,8 foizga oshdi

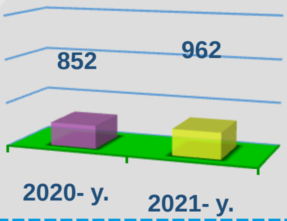

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

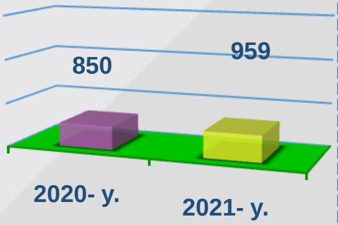

Mikrofirmalar

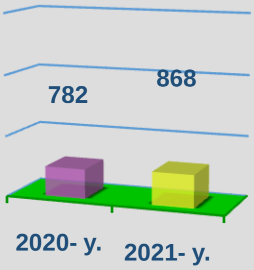

Kichik korxonalar

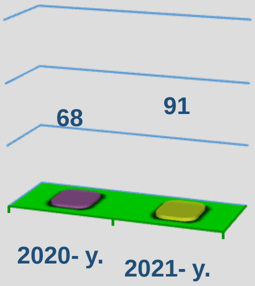

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

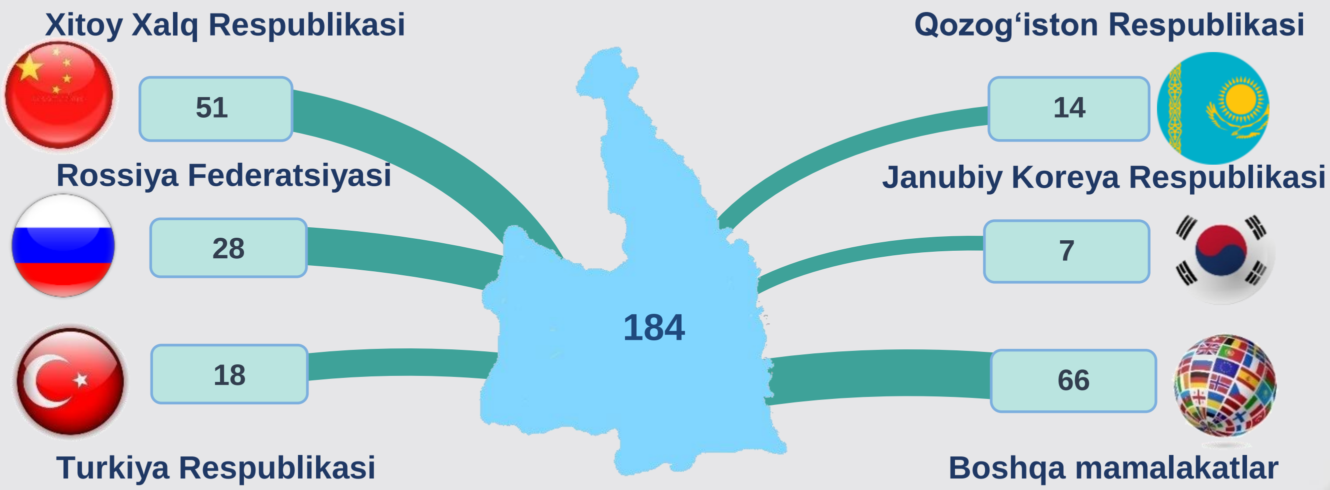

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

	2017- yil	2018- yil	2019- yil	2020- yil	2021- yil
Jami	**69**	**86**	**115**	**164**	**184**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	4	5	8	13	19
Sanoat	52	62	79	103	114
Qurilish	2	4	8	10	12
Savdo	5	9	11	26	26
Tashish va saqlash	2	3	4	6	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	-	-	1	1	1
Axborot va aloqa	-	-	-	2	2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	-	-	-
Boshqa turlar	4	3	4	3	6

Hududlar kesimida faoliyat koʻrsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- mart holatiga koʻra, birlikda)

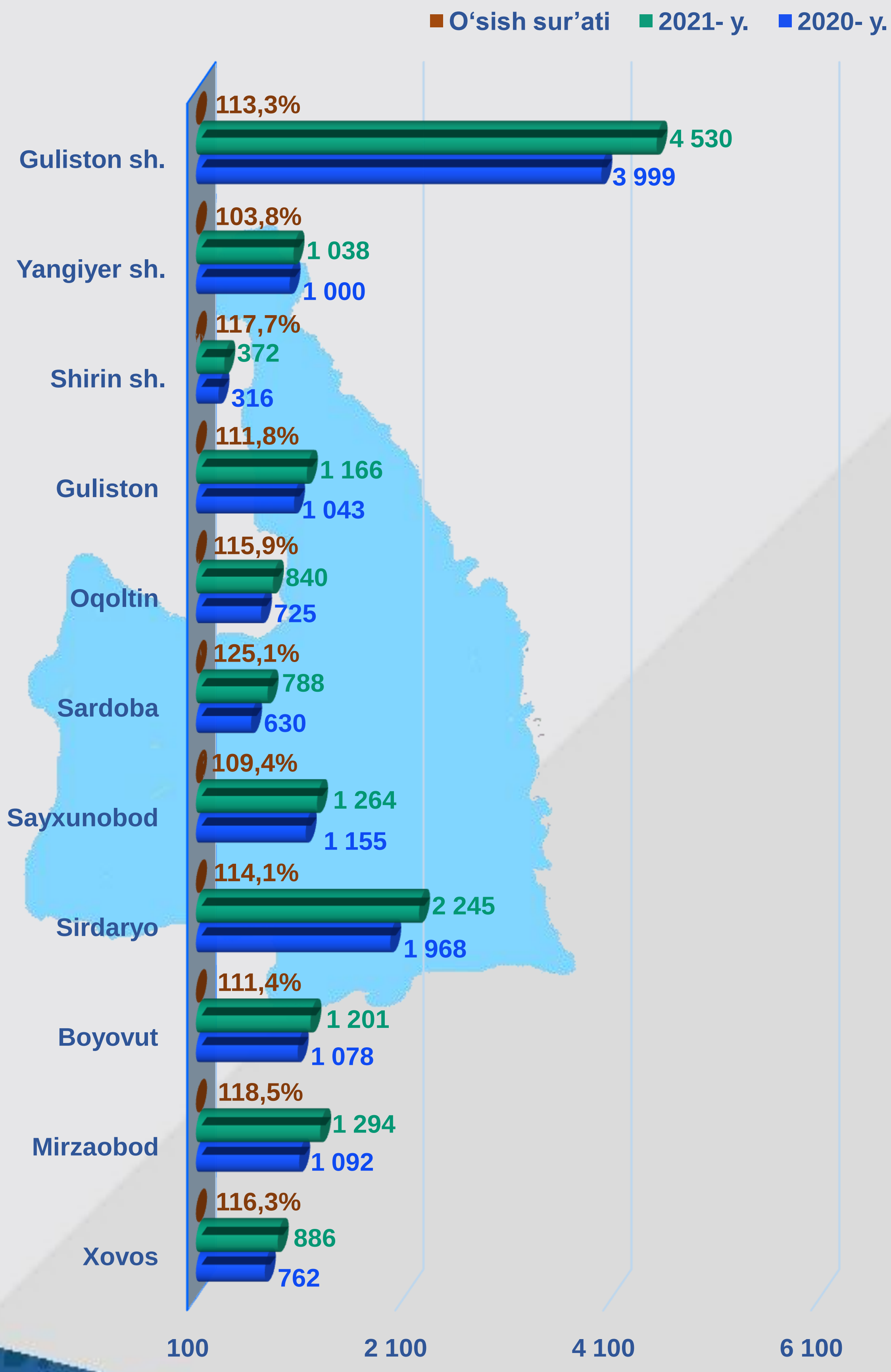

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda)

	Jami	shundan:	
		qo'shma korxona	xorijiy korxona
Sirdaryo viloyati	**184**	**121**	**63**
Guliston sh.	**46**	30	16
Yangiyer sh.	**21**	9	12
Shirin sh.	**5**	5	-
Oqoltin	**5**	2	3
Boyovut	**7**	3	4
Sayxunobod	**11**	6	5
Guliston	**5**	4	1
Sardoba	**10**	7	3
Mirzaobod	**12**	7	5
Sirdaryo	**51**	42	9
Xovos	**11**	6	5

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Sirdaryo tumanida 51 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 27,7 %), Guliston shahrida 46 ta (25,0 %), Yangiyer shahrida 21 ta (11,4 %), Sayxunobod tumanida 11 ta (6,0 %) hamda Mirzaobod tumanida 12 tani (6,5 %) tashkil etadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

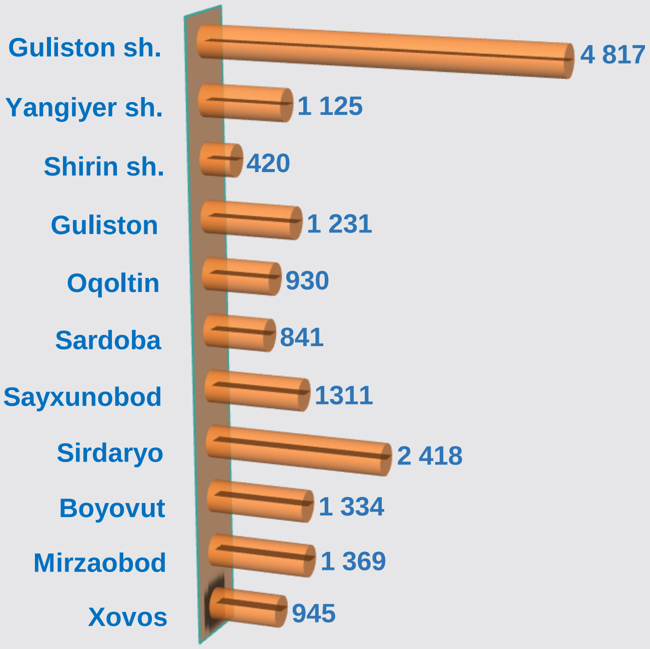

2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (28,7 %), Yangiyer shahri (6,7 %), Shirin shahri (2,5 %), Sirdaryo (14,4 %), Sayxunobod (7,8 %), Boyovut (8,1 %), Guliston (7,4 %), Mirzaobod (8,2 %), Oqoltin (5,5 %), Xovos (5,6 %), Sardoba (5,1 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2021-yil yanvar-fevral oyida, birlikda)

2021- yil yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning soni Guliston shahri (26,8 %), Yangiyer shahri (4,5 %), Shirin shahri (3,1 %), Sirdaryo (20,5 %), Sayxunobod (6,1 %), Boyovut (10,4 %), Guliston (6,3 %), Mirzaobod (5,5 %), Oqoltin (6,3 %), Xovos (4,7 %), Sardoba (5,8 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

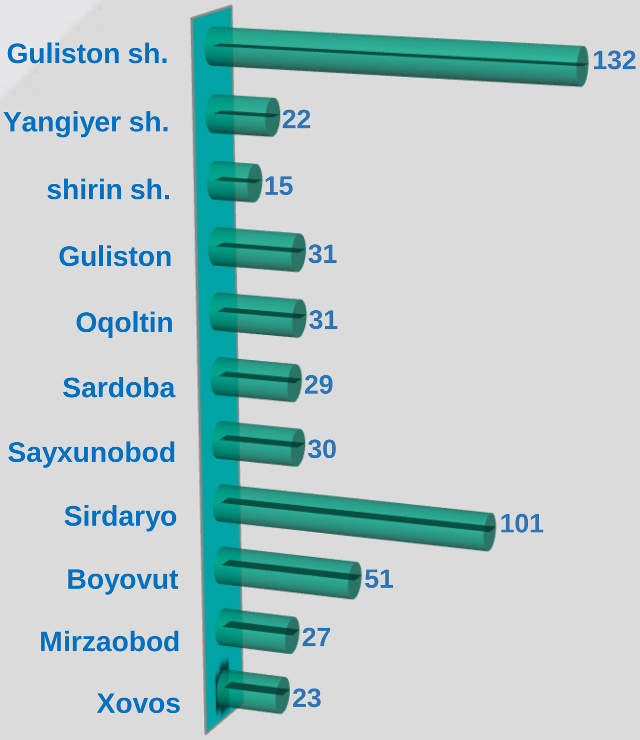

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimidagi soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

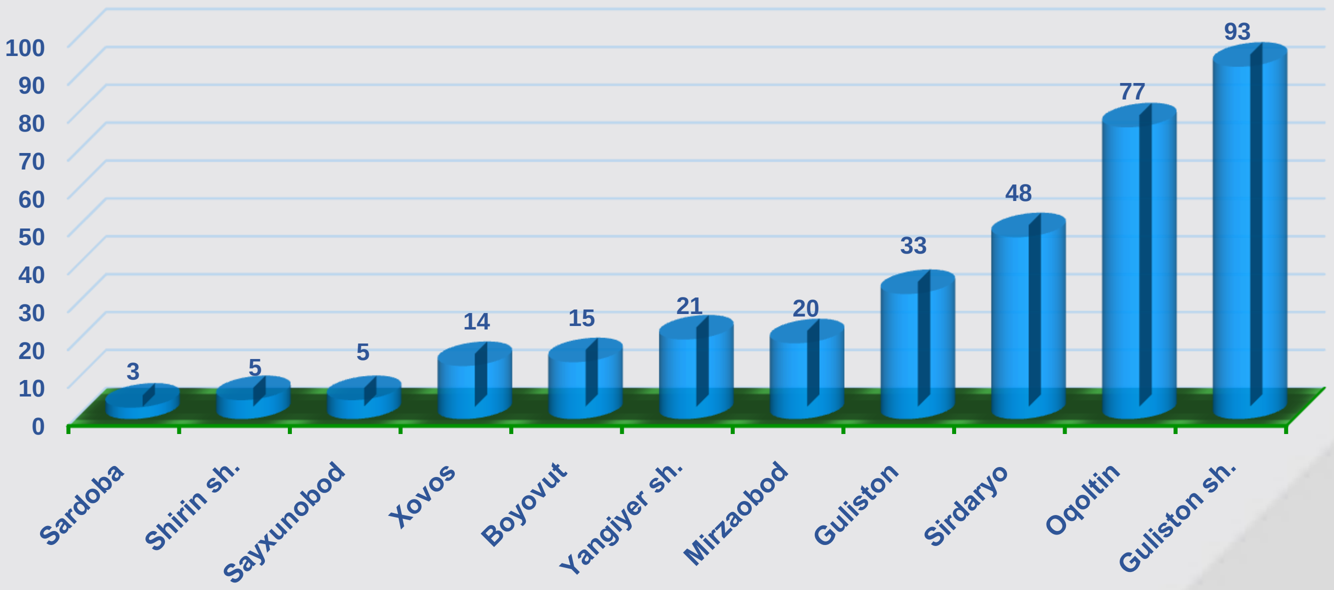

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda)

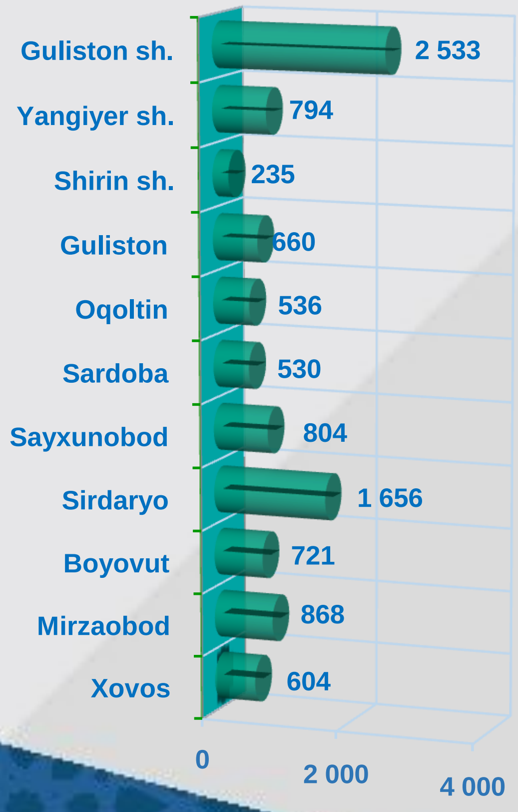

2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi, Guliston shahri (25,5 %), Yangiyer shahri (8,0 %), Shirin shahri (2,4 %), Sirdaryo (16,6 %), Sayxunobod (8,1 %), Boyovut (7,3 %), Guliston (6,4 %), Mirzaobod (8,7 %), Oqoltin (5,4 %), Xovos (6,2 %) va Sardoba (5,4 %) tumanlari hissalariga tegishli.

Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo‘shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi

(2021- yil 1- mart holatiga ko‘ra, jamiga nisbatan ulushi, % da)

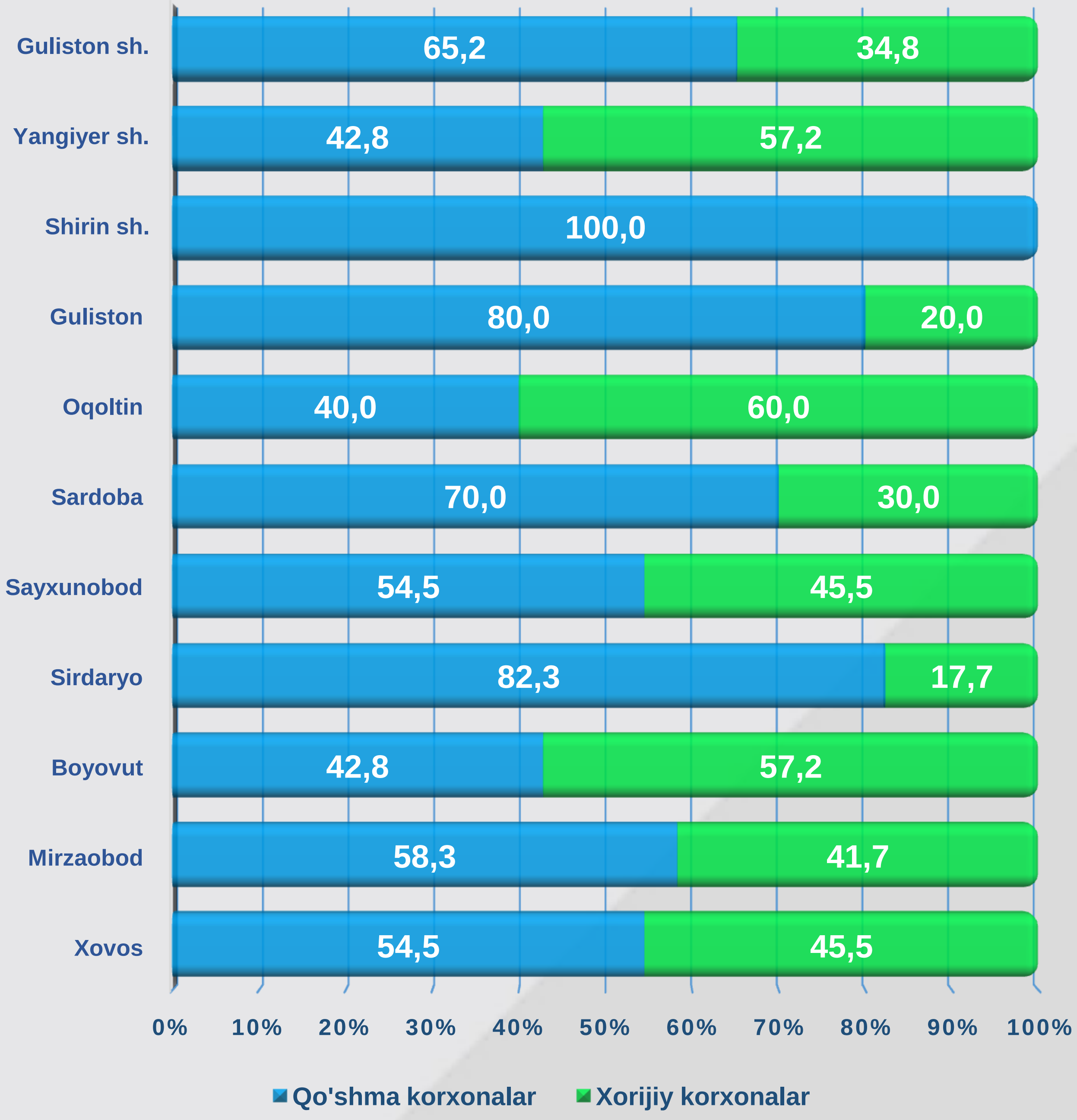

2017-2021- yillarda rivojlanishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”ning uchinchi muhim yo‘nalishi - xalqaro iqtisodiy hamkorlikni yanada rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonini o‘sib borishi, eng avvalo, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining qonuniy asoslari takomillashib borayotgani bilan izohlanadi.

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalarning hududlar bo'yicha soni

(2021-yilning yanvar-mart oyida, birlikda)

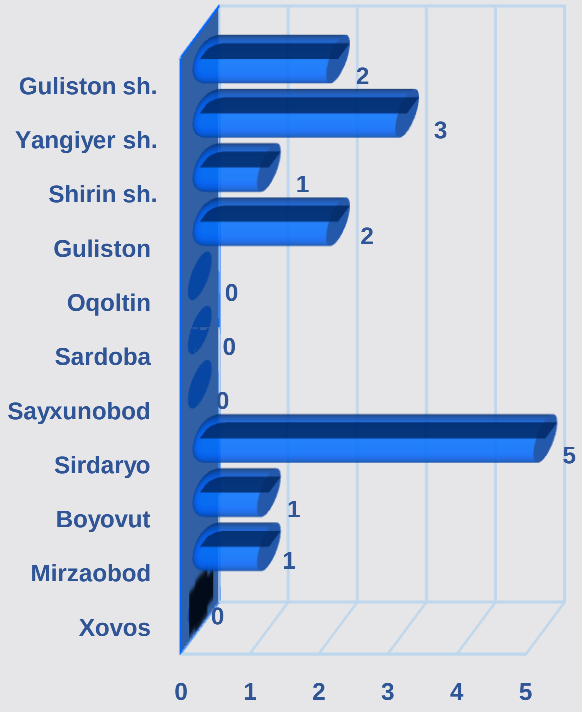

2021- yilning yanvar-fevral oyida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar, hududlar kesimida taqsimlanganda Guliston shahri (13,3 %), Yangiyer shahri (20,0 %), Sirdaryo (33,3 %), Guliston (13,3 %) tumanlari ulushni qayt etadi

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2021-yilning yanvar-fevral oyida, birlikda)

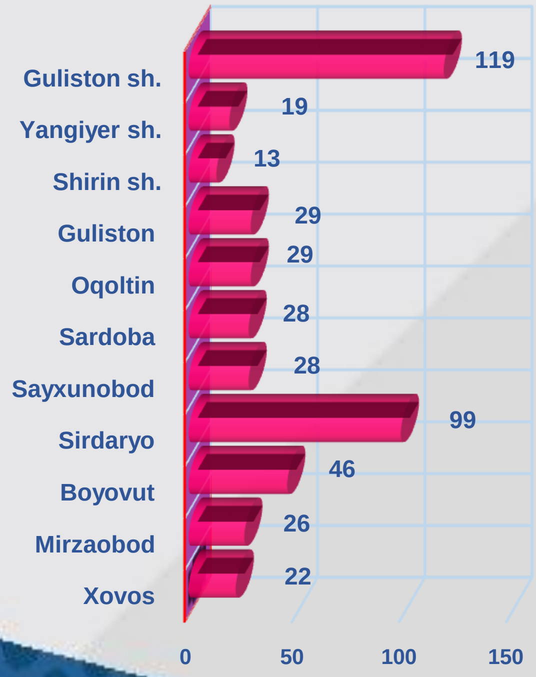

O'tgan yilga nisbatan % ga kam

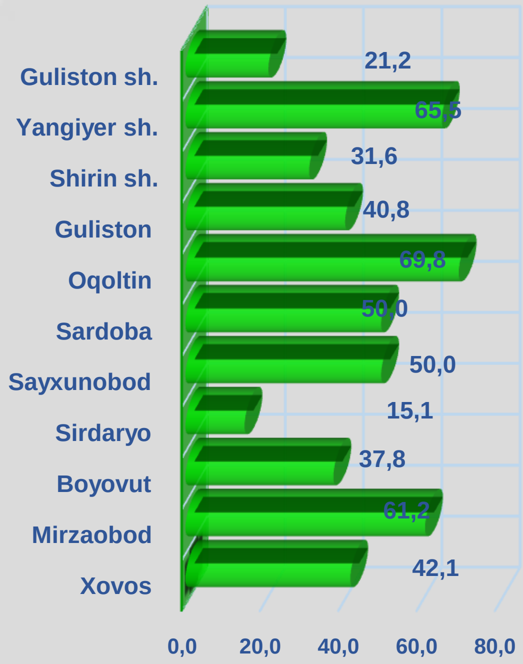

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri – axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

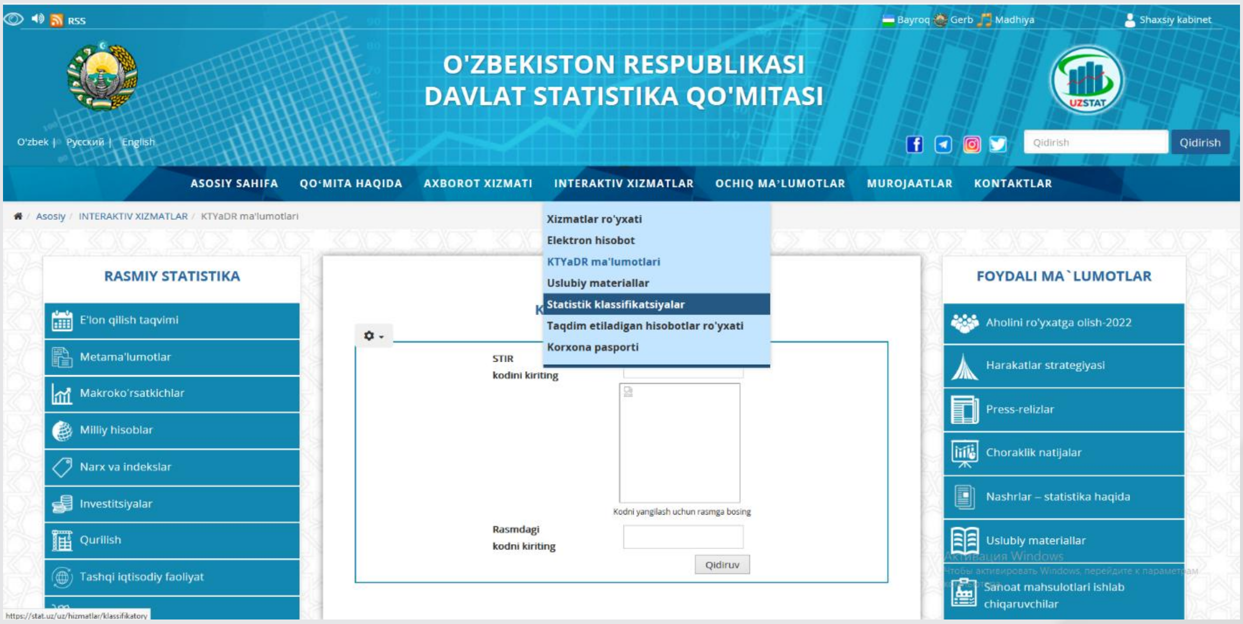

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasining **www.sirstat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (67) 236-86-37